

Утвърждавам!

Директор.....

/ Г. ИЛИЕВА/

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи учебна 2019-2020 година

„Приобщаващо образование - е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.”
(Закон за предучилищното и училищното образование, Допълнителни разпоредби §1., т.22)

Уязвими групи – 1) застрашени от социално маргинализиране (изключване, изтласкване на ръба на обществото), чието участие в социалните процеси е възпрепятствано;
2) изложени на пряка опасност от дискриминиране - непълнолетни бежанци; непридружени непълнолетни чужденци; деца с увреждания; деца, които се отглеждат от самотни родители; деца-сираци/полусираци; деца, жертви на насилие и др., при които са налице рискови фактори в средата, в която се отглеждат;
3) проблемни в образователно отношение (от семейства с нисък образователен статус)
(Обобщената формулировка е по „Годишен доклад на Института за модерна политика”, 2014 и други източници)

„Уязвима група – деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето, но също така деца, чиито родители са трудови мигранти, деца на родители в неравностойно положение и т.н.”
(формулировка на Държавната агенция за закрила на детето – ДАЗД, .10.2018)

Цели

- Гарантиране на равен достъп на всяко дете и ученик до качествено образование
- Гарантиране на достъп на всяко дете и ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от индивидуалните потребности
- Пълноценна социализация на децата и учениците от уязвими групи

Очаквани резултати

1. Намаляване влиянието на социалното неравенство върху ученето и участието на децата и учениците в дейността на училището
2. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училище, център за подкрепа за личностно развитие, дете/ученик, семейство, общност
3. Нетърпимост към дискриминиращи нагласи и поведение

№	Дейности	Срок	Отговорник
1	Провеждане на информационна кампания сред родителите - обхождане на 5 и 6-годишни деца, които ще се обучават в подготвителни групи (ПГ)	втори срок на предходната учебна година – септември 2019	учители – ПГ; екип за обхват
2	Провеждане на срещи с родителите на деца от подготвителните групи и детските градини, които ще се обучават в I клас - разясняване на ползите от образованието	втори срок на предходната учебна година - септември 2019	учители – ПГ, НЕ, ПЕ; екип за обхват
3	Включване на ученици от I до IV клас в групи за целодневна организация на учебния ден в училище – дейности по самоподготовка, организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси (съчетани с традициите на отделните етнически групи)	септември 2019	класни ръководители – НЕ; учители на ГЦОУД – НЕ
4	Определяне на координатор за организиране на общата и допълнителната подкрепа на децата и учениците	септември 2019	Директор на училището
5	Актуализиране на Регистъра за наличие на рискови фактори в средата/ситуацията на децата и учениците	ноември 2019; януари - март 2020	педагогически съветник; групови и класни ръководители
Дейности по обща подкрепа за личностно развитие (насочени са към всички деца и ученици в училището)			
1	Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти (психолог, педагогически съветник и др.)		
	1.1.Обсъждане на дейности за обща подкрепа	през цялата учебна година	учители – ПГ, НЕ, ПЕ, в т.ч. учители на ГЦОУД - НЕ
	1.2.Провеждане на регулярни срещи с цел превенция 1.2.1.обсъждане на информация за обучението и развитието на децата/учениците 1.2.2.определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за отделни деца/ученици – превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение 1.2.3.определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за отделни деца/ученици – превенция на обучителни затруднения	по взаимна договорка	групови и класни ръководители; психолог; педагогически съветник
2	Кариерно ориентиране на учениците		
	2.1.Информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване прехода на учениците от VII клас между отделните степени на училищното образование	октомври 2019 юни 2020	класни ръководители на VII клас; педагогически съветник; кариерен консултант – ЦПЛР-ЦКО

	2.2. Запознаване на учениците от IV клас с различни професии с цел осъзнаване на възможностите, които те предлагат (часове по кариерно ориентиране и технологии и предприемачество)	по тематичните разпределения на учителите	класни ръководители на IV клас и учител на ГЦОУД - IV кл
3	Занимания по интереси		
?	3.1. Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в различни области		
?	3.1.1. Съвместни инициативи с Куклен театър, Художествена галерия, Регионална библиотека, ЦПДР-Детски комплекс, Младежки дом – обогатяване на знанията и подобряване на уменията за общуване на децата и учениците извън училище	по взаимна договорка	групови и класни ръководители; учители на ГЦОУД – НЕ
?	3.1.2. Включване на учениците в работата на клуб „Млади възрожденци”, Екоклуб „Космос”, вокална група „Звънче”, училищните отбори по тенис на маса, футбол, бадминтон и др.	през цялата учебна година	ръководители на организационни педагогически форми
	3.2. Участия и изяви на децата и учениците в дейности по проекти и програми на различни равнища	октомври 2019 – юни 2020	учители – НЕ, ПЕ, в т.ч. на ГЦОУД – НЕ
	3.3. Занимания по интереси през лятната ваканция	юни - август 2020	ръководители на групи
4	Библиотечно-информационно обслужване		
	4.1. Осигуряване на свободен достъп на учениците до информация от различни източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа	през цялата учебна година	завеждащ библиотеката; групови и класни ръководители
	4.2. Работа с децата и учениците в училищната библиотека – привличане на читатели; насочване към подходящи четива; създаване на навици за четене и опазване на книгите и компетентности за търсене и ползване на информация	през цялата учебна година	завеждащ библиотеката; групови и класни ръководители
5	Грижа за здравето		
	5.1. Създаване на условия за достъп на децата и учениците до медицинско обслужване – поддържане на здравен кабинет, поддържане на стоматологичен кабинет	през цялата учебна година	ръководство на училището; медицински специалисти
	5.2. Организиране на образователни сесии, свързани със здравето образование	по взаимна договорка	консултанти от др. институции
	5.3. Работа по схеми „Училищен плод” и „Училищно мляко” за осигуряване на децата и учениците с плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти, усвояване на правила за здравословно хранене и изграждане на правилни хранителни навици	октомври 2019 – май 2020	ръководство на училището; групови и класни ръководители - НЕ

Дейности по допълнителна подкрепа за личностно развитие
(съгласно плана за подкрепа на детето/ученика и след извършване на оценка на индивидуалните потребности)

1	Работа с дете и ученик по конкретен случай		
	Подкрепа за самостоятелно и назависимо функциониране на детето/ученика, развитие на силните му страни, разрешаване на проблеми в поведението и предотвратяване отпадането от училище (за деца/ученици в риск, а в някои случаи деца/ученици със СОП)	след извършване на оценка на индивидуални потребности	ЕПЛР
2	Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания		
	Подпомагане на децата и учениците със затруднения за постигане на оптимално ниво на самостоятелност	след извършване на оценка на индивидуални потребности	ЕПЛР
3	Осигуряване на достъпна архитектурна и физическа подкрепяща среда, технически средства, дидактически материали, методики и специалисти		
	Предоставяне на условия за равен достъп до образование на децата и учениците – архитектурна и физическа достъпност, които в най-голяма степен да отговарят на потребностите на децата/учениците	през цялата учебна година	Ръководство на училището; педагогически специалисти
4	Ресурсно подпомагане		
	Осигуряване на ресурсен учител в зависимост от индивидуалните потребности на децата/учениците със СОП	часове за ресурсно подпомагане съгласно плана за подкрепа	Ръководство на училището
Други дейности			
1.	Консултиране на родителите и оказване на подкрепа с цел повишаване на отговорността за образованието на децата им	през цялата учебна година	групови и класни ръководители; педагогически съветник; психолог
2.	Естетизиране на учебните стаи и създаване на навици у децата и учениците за опазване и подобряване на училищната среда	през цялата учебна година	групови и класни ръководители; домакин; работник поддръжка
3.	Подпомагане на децата и учениците - предоставяне на учебни пособия и помагала (дарения, доброволно набиране на средства в училищни кампании и др.)	при необходимост	Ръководство на училището; Ученически съвет

Забележки:

1. В текста са използвани следните съкращения:

- ГЦОУД = група за целодневна организация на учебния ден
- ЕПЛР = екип за подкрепа за личностно развитие
- НЕ = начален етап
- ПГ = подготвителна група
- ПЕ = прогимназиален етап
- СОП = специални образователни потребности
- ЦПЛР = Център за подкрепа за личностно развитие
- ЦПЛР-ЦКО = Център за подкрепа за личностно развитие-Център за кариерно ориентиране

2. Програмата е съобразена с Плана за действие по изпълнение на Националната стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020) и Наредбата за приобщаващото образование (2017).

3. Програмата е отворена за промени и допълнения през учебната година.

Училищна комисия за актуализиране на програмата:

Магдалена Ганева – педагогически съветник
Берра Ахмедова – старши учител в НЕ
Николай Колев – старши учител в НЕ
Нели Вълкова - учител на подготвителна група

Настоящата програма е приета с решение на Педагогическия съвет №14/ 03.09.2019 г. утвърдена със Заповед на директора на училището № РД-06-853/ 04.09.2019 г.